

Praktijkonderzoek als methodiek voor schoolontwikkeling

Cyrella van der Donk & Bas van Lanen

SOK-congres
De leraar en kwaliteitszorg
27 november 2015

SOK-
congres

Definitie van praktijkonderzoek

Praktijkonderzoek in de school is onderzoek dat wordt uitgevoerd door leraren en leraren-in-opleiding, waarbij op systematische wijze in interactie met de omgeving antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk.

SOK-
congres

Cyrella van der Donk & Bas van Lanen © 2015

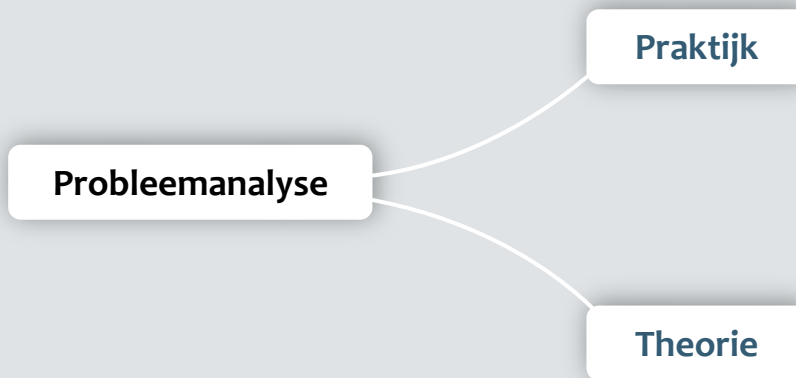
Praktijkonderzoek gepositioneerd

Fundamenteel onderzoek	Toegepast onderzoek	Praktijkonderzoek
Theorievorming en theorietoetsing	Toepassing van kennis om generieke problemen op te lossen	Begrijpen en verbeteren van de eigen praktijk
<i>Kennis is generaliseerbaar</i>	<i>Kennis is probleemgebonden</i>	<i>Kennis is contextgebonden</i>

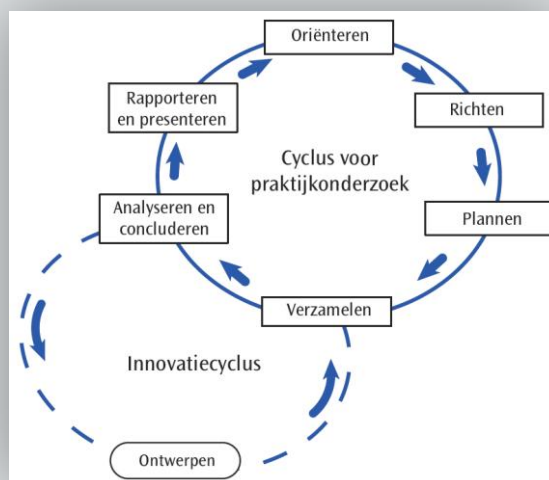
De praktijk als uitgangspunt

Praktijkproblemen
 Gedeeld eigenaarschap
 Participatief
 Individuele en collectieve ontwikkeling
 Draagvlak en implementatie

Verschillende perspectieven

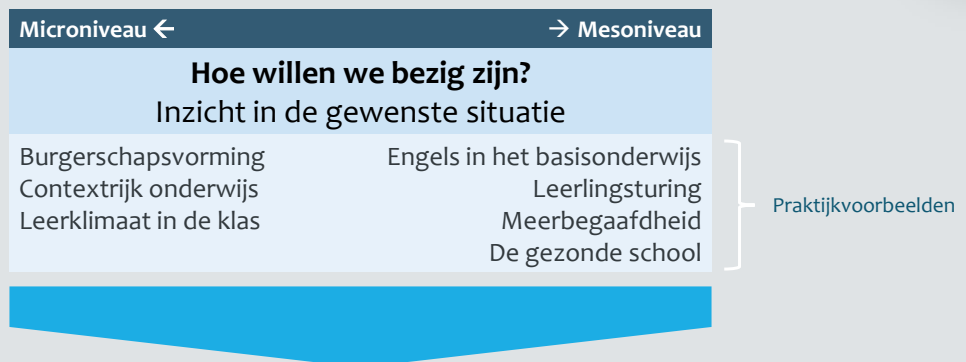
Een systematische werkwijze

Praktijkonderzoek en kwaliteitszorg

Bepalen van kwaliteit

Definiërend praktijkonderzoek

Bewaken van kwaliteit

Microniveau ←	→ Mesoniveau	
Hoe zijn we bezig?		
Inzicht in de feitelijke situatie		
Doeltaal is voertaal	Rekenvaardigheden	} Praktijkvoorbeelden
Remedial lesmateriaal	Ouderbetrokkenheid	
De nieuwe lesmethode	Leerlingenzorg	
Toetsing	Determinatie	

Beschrijvend, evaluerend, vergelijkend en/of verklarend
praktijkonderzoek

Verhogen van kwaliteit

Microniveau ←	→ Mesoniveau	
Hoe kunnen we verbeteren?		
Discrepanties opheffen		
Activeren van voorkennis	Leesbevordering	} Praktijkvoorbeelden
Beroepsgericht lesmateriaal	Pestpreventie	
Jeugdliteratuur	Doorlopende leerlijnen	
Interne differentiatie	De onderzoekende leraar	

Ontwerponderzoek

Praktijkproblemen in de eigen school

Definiërend
praktijkonderzoek

Beschrijvend
praktijkonderzoek

Evaluerend
praktijkonderzoek

Microniveau ← → Mesoniveau

Bepalen van kwaliteit
Hoe willen we bezig zijn?
Inzicht in de gewenste situatie

Bewaken van kwaliteit
Hoe zijn we bezig?
Inzicht in de feitelijke situatie

Verhogen van kwaliteit
Hoe kunnen we verbeteren?
Discrepanties opheffen

Vergelijkend
praktijkonderzoek

Verklarend
praktijkonderzoek

Ontwerponderzoek

SOK-
congres

Cyrella van der Donk & Bas van Lanen © 2015

Afsluiting

Voor (aankomende) leraren en schoolleiders:
Praktijkonderzoek in de school

info@praktijkonderzoek.com
www.praktijkonderzoek.com

Nieuw voor leerlingen in het secundair onderwijs:
Onderzoekend leren - Een stappenplan voor onderzoeksoopdrachten
www.onderzoekendleren.com

SOK-
congres

Cyrella van der Donk & Bas van Lanen © 2015